

közli erről a tárgyról: «Mire tanít a háború?» A többi között egy vallásosrai terv keretében a háború nemesítő hatásáról van szó. A tanítósnak a háborús mozgalmakban való részvételéről is többször van szó. Közlik *Eucken* háborús beszédét, *Ziegler* 10 tételét, a németorsz. tanítósnak «ellenségeink hazugságai ellen» c. nyilatkozatát s *J. Beyhl* würzburgi tanítónak a *Freie Bayerische Lehrerzeitung*ban megjelent cikkét arról, hogy Németország s Ausztria és Magyarország népei egy nagy kulturszövetségben egyesüljenek. Tanulságos az 1914 nyarára tervezett szünidei főiskolai tanfolyam terve, pedagógiai, élettani, közgazdaságtani, művészet- és gazdaságtörténeti tárgyakkal. E tanfolyamokon német tudósok is szoktak előadni. Az idéni a háború miatt a tanfolyam elmaradt.

Szöts Gyula.

Századok (1915, 1—2. sz.). *Veress Endre* a Sennyey-fűk külföldi tanulását ismerteti, a XVII. sz. elejének neveléstörténetéhez nyújtva adatot. E dolgozat újabb figyelmeztetés arra, hogy a családi levéltárakat rendszeres kutatással kellene a magyar neveléstörténet számára értékesíteni.

Uránia (1915, 1—3. sz.). *Molnár Viktor* (A háború nemzetnevelő hatása) szerint az itthon levők gondolkozása nem változott meg, de erős a hite, hogy a haremezókról visszatérők új világnézetet hoznak, magokkal hozzák az élet komolyságát, a testi és lelki erő megbecsülését, az ember és a bajtárs szeretetét és a magyar nemzet szeretetét. A hazatérőktől várja a nemesebb emberi egyenlőségért s az anyagi erők igazságosabb eloszlásáért való harcot, a közeleti tisztesség megújulását, a sokféle népfaj tagjaiban a kölcsönös megbecsülést, a magyarság nemzeti megerősödését. *Lukács György* (A háború tanulságai) a nemzeti erőt nem egyedül a hadi készütségben keresi, hanem olyan erkölcsi felfogásban és testi erőben, amely békében mennél nagyobb kulturmunka kifejtésére, háborúban pedig a testi fáradalmak és emésztő lelki gondok elviselésére képesít. Mai nevelésünk nagy gonddal fejleszti a testi erőt és rugékonyságot, de szükséges az ifjúságot egészségügyi ismeretekkel is alaposan ellátni s az ily nevelést az iskolás koron túl is folytatni. Az egész nemzetnek testben, lélekben, erkölcsben való harmonikus kiművelése az erő biztosítója — *Ellend J.* az 1794. sárospataki deákzenzülest írja le.

VEGYES.

Eötvös emlékezete a középiskolában. Báró Eötvös Józseffel születésének 100. évfordulója alkalmából a középiskolák 1913/4. évi értesítőiben több emlékbeszéd vagy tanulmány foglalkozik. *Adamis Gusztáv* (Br. E. J. emlékezete. Rozsnyói ág. evang. fg.) E. életének, tudományos és költői munkásságának vázlatát adja. *Bodor Aladár* (Eötvös. Szegszárdi áll. főgimn.): E. legfőbb vezérelve: a szabadság. A szabadság élete az egész emberiség számára és különösen nekünk magyaroknak is E. szerint a műveltség teljes kifejlesztésében valósul meg. E. igazi forradalmár, aki az emberi fejlőd-